

INFORMOVANÝ SOUHLAS PACIENTA S VÝKONEM

Urodynamické vyšetření

Urodynamika se zabývá jímáním a transportem moče, jde tedy o **funkční vyšetření dolních cest močových**, močového měchýře a močové trubice, které tvoří funkční celek.

Urodynamické vyšetření probíhá v klidném nerušeném prostředí, s minimem přítomného personálu. Při močení zůstává pacient/ka zcela osamocený/á tak, aby byla zajištěna intimita močení.

Při hodnocení tohoto invazivního vyšetření se lékař opírá o řadu informací z mikční a pitné karty, ultrasonografie, uroflowmetrie (jednoduché neinvazivní měření proudu moče), případně výsledků rentgenového či laboratorního nálezu. Bez těchto informací není zpravidla hodnocení tohoto vyšetření možné.

Urodynamické vyšetření není možné provést bez výsledku kultivace moče, který nesmí být starší 10 dnů.

Zlatým standardem při vyšetření pacientů s tzv. neurogenním měchýřem, tedy funkční poruchou dolních cest močových v souvislosti s poraněním míchy při úrazu páteře nebo v souvislosti s některými neurologickými chorobami, je tzv. videourodynamické vyšetření. Jde o kombinaci urodynamického a rentgenového vyšetření dolních cest močových, kdy je k plnění využita tekutina s kontrastní látkou.

Obecně urodynamické vyšetření posuzuje chování močového měchýře v průběhu plnění, změny tlakových poměrů, dále eviduje chování svalstva dna pánevního prostřednictvím monitorace elektromyografie, při použití rentgenu sleduje současně změny v oblasti hrdla, únik náplně do oblasti horních cest močových (tzv. reflux). Při močení je vedle záznamu tlakových hodnot a síly proudu sledována souhra činnosti dolních cest močových se svaly pánevního dna, včetně svěrače, opět v případě rentgenu je zaznamenáván možný reflux, změny na močové trubici a na závěr i množství moče, které zůstává po vymočení v močovém měchýři, tzv. reziduum. Urodynamické vyšetření je jediné schopné objektivně prokázat překážku v odtoku moče u ženy i muže. Tedy v případě anatomických změn tzv. zúženiny, v případě funkčních změn tzv. poruchu koordinace. V této diagnostice jej nelze ničím nahradit.

K urodynamickému vyšetření se pacient dostaví bez lačnění, s negativním výsledkem kultivace moče, v případě vyšetření neurogenního měchýře i po vyprázdnění stolice doma, často s pomocí čípku nebo tekutých přípravků podporujících vyprázdnění (Yal gel, nálev, klyasma apod.). Po převlečení (pracuje se s vodou), dezinfekci zevního ústí močové trubice a následné aplikaci znečítlivujícího gelu se do močové trubice zavádí tenká cévka se snímačem, další snímač se pak zavádí do konečníku, v případě snímání elektromyografie svalstva dna pánevního jsou v těsné blízkosti konečníku nalepeny elektrody. Obvykle se zahajuje vyšetřením, při kterém se močový měchýř plní postupně tekutinou (v případě videourodynamiky s obsahem kontrastní látky) až do pocitu nucení na močení za současného měření tlaků, objemů a dalších parametrů. Vyšetření pokračuje vymočením do nádoby (uroflowmetru), kdy se vedle tlaků zhodnotí průběh močení, průtok moče, souhra (koordinace) dolních cest močových a svalstva dna pánevního včetně svěrače, kvalita vyprázdnění a řada dalších parametrů, které se vyhodnocují pomocí tabulek. Urodynamické vyšetření trvá několik desítek minut, nesmí být bolestivé, což by znemožnilo jeho zhodnocení. Probíhá ambulantně. Po vyšetření je doporučováno dodržovat zvýšený příjem tekutin, je vhodný klidový režim po dobu 24 hodin.

Komplikace po tomto vyšetření nejsou příliš časté ani závažné. Jde většinou o pocity řezání a pálení v močové trubici, ojediněle může nastat krvácení z močové trubice či prostaty. Obtíže většinou během několika hodin odezní. Jiné komplikace, jako například zvýšená teplota či zástava močení jsou vzácné, pokud je dodržena podmínka negativní kultivace moče! Ojediněle, i přes negativní nález při kultivaci moče, použití jednorázových sterilních katetrů a materiálu, se může po výkonu objevit zánět dolních cest močových cest, u mužů pak i zánět prostaty, varlat a nadvarlat.

Pokud by 24 hodin po výkonu přetrvávaly potíže jako pálení a řezání při močení, bolesti, krvácení nebo zvýšené teploty, dostavte se k akutnímu ošetření či kontrole na urologii. Pokud není zánět dolních cest močových včas léčen, může dojít k rozvoji zánětu i na horních cestách močových /ledviny/ s následným rozvojem celkové infekce organismu, tzv. sepse, samozřejmě s potřebu léčby v nemocnici. U rizikových pacientů je proto podávána preventivní antibiotická léčba (tzv. profylaxe) k zabránění rozvoje těchto komplikací.

Souhlas nemocného s výkonem:

Prohlašuji, že jsem byl lékařem úplně a srozumitelně poučen o povaze svého onemocnění a plánovaném výkonu. Byl jsem poučen i o alternativách léčby a možných důsledcích v případě neprovedení tohoto výkonu. Během poučení jsem měl možnost klást lékaři doplňující otázky, a pokud tomu tak bylo, byly mi úplně a srozumitelně zodpovězeny. Jsem si vědom všech rizik i komplikací spojených s tímto výkonem. Byl jsem poučen o tom, že mohu svůj souhlas s výkonem odvolat a také o tom, že odvolání souhlasu není účinné, pokud již bylo započato provádění zdravotního výkonu, jehož přerušování může způsobit vážné poškození zdraví nebo ohrožení života. Byl jsem informován a vzal jsem na vědomí, že předpokládaného výsledku uvedeného zdravotního výkonu nemusí být dosaženo. Poučení jsem rozuměl a s výkonem souhlasím.

Jméno a příjmení pacienta.....

Rodné číslo pacienta.....

V Jihlavě dne: **Podpis pacienta**.....

Podpis lékaře.....